

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет психології

Кафедра загальної психології

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Психодіагностика

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Психологія»

Спеціальність 053 «Психологія»

Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “29” серпня 2023 р.

м. Івано-Франківськ – 2023

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Психодіагностика
Викладач (-і)	Белей Михайло Дмитрович
Контактний телефон викладача	067-9635642
E-mail викладача	Mi_bela@ukr.net
Формат дисципліни	Очний/заочний
Обсяг дисципліни	Кількість кредитів – 3; 90 годин (30 год. аудиторних)
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua
Консультації	Кожний 3-й четвер місяця

2. Анотація до навчальної дисципліни
<p><i>Предметом вивчення навчальної дисципліни є засвоєння студентами ключових понять предмету, формування у них високої професійної культури і компетентності; оволодіння майбутніми психологами комплексом знань, дозволить їм самостійно виявляти проблеми психологічного змісту у відповідній професійній галузі, визначати предмет дослідження, його мету і завдання. Сформовані у процесі професійної підготовки практичні навички володіння психодіагностичним інструментарієм і відповідними процедурами дозволятимуть проводити збір емпіричних даних в рамках реалізації різноманітних досліджень, перевіряти валідність використовуваного інструментарію та надійність отриманих показників. Фундаментальність курсу в структурі базової підготовки психологів не тільки сприятиме подальшому виконанню цілої низки дидактичних завдань суміжних дисциплін, а й дозволить ефективно організовувати і проводити різні види психологічної практики, здійснювати виконання багатьох творчих і дослідницьких завдань, забезпечуватиме надійну основу при написанні дипломних, бакалаврських і магістерських робіт.</i></p>

3. Мета та цілі навчальної дисципліни
<p>Метою вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів цілісного уявлення про специфіку наукового-методичного інструментарію для пізнання та діагностики психічної реальності, його якісних характеристик та способів визначення валідності й надійності використовуваних в процесі досліджень методик, ознайомлення з методами збору інформації, її аналізу, а також математичними процедурами обробки даних, їх групування, систематизації та графічної репрезентації в психологічному дослідженні.</p> <p><i>Основними цілями вивчення дисципліни є:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - ознайомити студентів з основними поняттями діагностичної психології, а також закономірностями визначення валідних та надійних діагностичних суджень; - оволодівати принципами та правилами формулювання діагностичних умовисновків з допомогою яких здійснюється перехід від ознак або індикаторів певного психічного стану, структури, процесу до констатації наявності і вираженості цих психологічних змінних; - ознайомити студентів з основами конструювання та особливостями використання різновидових діагностичних методик; - оволодівати найбільш широко вживаними в практичній роботі процедурами статистичної обробки даних, перевірки надійності результатів та валідності психодіагностичних інструментів.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями, на основі раціонального планування організувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів у сфері психології.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним, мислити концептуально, системно, саногенно.

ЗК12. Здатність і готовність розуміти психологічний зміст суспільних процесів і впливати на них з позицій принципу гуманізму; діяти соціально відповідально та свідомо; ставитись з повагою до мультикультурності та різноманітності; спілкуватися українською мовою як усно так і письмово у професійній діяльності, протидіяти її дискримінації.

Фахові компетентності:

СК1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом наукової психології.

СК2. Здатність до ретроспективного аналізу вітчизняного та зарубіжного досвіду розуміння природи виникнення, функціонування та розвитку психічних явищ.

СК3. Здатність до розуміння природи поведінки, діяльності та вчинків.

СК4. Здатність самостійно збирати та критично опрацювати, аналізувати й узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

СК5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій, аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.

СК10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

СК11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку, адаптація до нових ситуацій у сфері професійної діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	12
семінарські заняття / практичні / лабораторні	18
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни

Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
053 «Психологія»	2	Нормативний

Тематика навчальної дисципліни

Тема	Кількість год.
------	----------------

	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1. Предмет, завдання і методи діагностичної психології.	2		2
Тема 2. Соціальні та етичні аспекти тестування.			4
Тема 3. Психологічна сутність тестів та особливості їх використання.			4
Тема 4. Проективні методики та їх психологічна сутність.	2	2	4
Тема 5. Контент-аналіз та особливості його проведення.	2		4
Тема 6. Надійність тесту.	2	2	4
Тема 7. Валідність тесту.	2	2	4
Тема 8. Психодіагностика міжособистісних відносин.		2	6
Тема 9. Психодіагностика мотивації.		2	6
Тема 10. Психодіагностика самосвідомості	2	2	6
Тема 11. Психодіагностика особистісних рис		2	6
Тема 12. Психологічна діагностика здібностей.		2	4
Тема 13. Психологічні особливості тестування інтелекту.		2	6
ЗАГАЛЬНА СУМА:	12	18	60

6. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу	<p>Усні та письмові відповіді – 18 балів Самостійна робота (лабор. роботи (6 балів) + виконання тестів (10 балів) – 16 балів Контрольна робота (письмова) – 10 балів; тестова (аудиторна) – 6 балів; Сума – 16 балів Іспит – 50 балів</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Контрольна робота студентів (письмова) максимально оцінюється у 10 балів; тестова – 6 балів. Протягом семестру проводиться 2 контрольні роботи (письмова і тестова) – Мах. Сума балів – 16.</p> <p>Самостійні (лабораторні) роботи (всього - 3) студентів оцінюються максимально 2 бали при умові, що окрім методики дослідження наявний оброблений емпіричний матеріал + графічне представлення, а також аргументовано</p>

	зроблені висновки (Мах. Сума = 6 балів)
Семінарські заняття	Максимальна кількість балів – відмінна усна відповідь = 3 бали; добре - 2; задовільно - 1 за кожне заняття; Всього – 18 балів
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Форма контролю – <i>екзамен</i>.</p> <p>Форма здачі – <i>усна (комбінована)</i>.</p> <p><i>Структура білета</i> – 4 завдання, з яких 3 питання відносяться до розкриття теоретичного змісту курсу, а 1 завдання – практичне (концептуальні особливості методики та сфера її застосування).</p> <p>Студент допускається до екзамену при умові вчасного виконання самостійних (лабораторних) робіт та позитивної оцінки при написанні контрольних робіт, а також позитивної оцінки при зарахуванні (перездачі) пропущених занять.</p> <p>Можливість позитивної оцінки визначається при умові наявності конспекту семінарських занять, усного володіння теоретичним матеріалом і розуміння ключових понять; термін відробки повинен завершуватися протягом наступних двох тижнів після пропущеного заняття (у випадку великої кількості пропусків у студента або великої кількості студентів викладач використовує письмову форму тестування).</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
Академічна доброчесність	Викладання курсу ґрунтується на принципах академічної доброчесності.
Пропуски занять (відпрацювання)	Студент виконує завдання, які зазначено у програмі (силабусі) вчасно. Всі завдання курсу повинні бути виконаними незважаючи на причину відсутності студента на занятті. Відсутність студента на занятті без поважної причини (відсутність оцінок (балів) за усні відповіді під час аудиторних занять) передбачає зниження балів, а у випадку невиконання навчального плану – повторний курс або відрахування.
Виконання завдання пізніше встановленого терміну	Не передбачає зниження балів
Невідповідна поведінка під час заняття	Є неприйнятною
Додаткові бали	Можливі за виконання додаткових завдань
Неформальна освіта	Можливість зарахування. Рекомендовані платформи: Coursera, prometheus.org.ua. www.ed-era.com.
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Анастаси А. Психологическое тестирование. – М.: Педагогика, 1982. – Т 1, 2. 2. Атлас для експериментального дослідження відхилень в психической діяльності людини / Под ред. Полищука И.А., Видренко А.Е. – К.: Здоров'я, 1980. – 156 с. 3. Белей М.Д., Тодорів Л.Д. Основи діагностичної психології. – Івано-Франківськ: Тіповіт, 2008. – 296 с. 4. Белей М.Д. Методи психодіагностики: інструментарій та процедурні особливості//М. Белей, І. Гоян – Івано- Франківськ, 2010. – 256 с. 5. Белей М.Д. Практикум з психодіагностики. – Івано-Франківськ: Приватний підприємець Бойчук А.Б./ М. Белей – Івано-Франківськ, 2014. – 156 с. 6. Белей М.Д. Практикум з психодіагностики: Навчально-методичний посібник для магістрів І курсу спеціальності "Психологія", Освітня програма "Клінічна та реабілітаційна психологія". – Івано-Франківськ: Територія друку, 2021. – 168 с. 7. Белей М.Д. Вплив агресії на поведінкові девіації: методи психодіагностики та психокорекції. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей "Психологія" / М.Д. Белей – Івано-Франківськ. – 2022. – 131 с. 8. Белей М.Д. Психодіагностика відносин між батьками і дітьми. Навчально-методичний посібник для студентів спеціальностей "Психологія" / М.Д. Белей – Івано-Франківськ. – 2022. – 109 с. 9. Белей М.Д. Використання кількісно-якісних аналітичних процедур в психологічних дослідженнях 	

// Дніпровський науковий часопис публічного управління, психології, права. – Випуск 3, 2023. – С. 73-78.

10. Белей М.Д. Роль і значення задач експериментально-діагностичного змісту у фаховій підготовці студентів психолого-педагогічних професій // ПСИХОЛОГІЧНІ СТУДІЇ. – No 2, 2023 / Волинський національний університет імені Лесі Українки: Видавничий дім «Гельветика», 2023. – С. 18-25.
11. Бурлачук Л.Ф. Психодіагностика личности. – К.: Здоров'я, 1980. – 165 с.
12. Бурлачук Л. Ф. Психодіагностические методы исследования интеллекта. – Киев, Знание, 1985.
13. Бурлачук Л.Ф., Морозов С.М. Словарь-справочник по психологической диагностике. – К.: Наукова думка, 1989. – 200 с.
14. Бурлачук Л.Ф., Савченко Е.П. Психодіагностика (психодіагностический инструментарий и его применение в условиях социальных служб). – К.: А.Л.Д., 1995. – 100 с.
15. Галян І. М. Психодіагностика . – К.: Академвидав. – 2009; – 2011. – 464 с. (1 і 2-ге видання).
16. Гоян І.М. Методи діагностики психічного розвитку дітей. / І.М. Гоян, А.А. Палій. – Івано-Франківськ : "Симфонія форте". – 2014.
17. Кендалл М. Дж., Стюарт А. Статистические алгоритмы в социологических исследованиях. Новосибирск: Наука, 1985. – 207 с.
18. Практична психологія в школі / Відп.за вип. Скоморовський Б.Г. – І.- Франківськ, 1994. – 96 с.
19. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навчальний посібник. – К.: Каравела, 2012. – 328 с.
20. Психодіагностика / Під ред. М.С.Корольчука, В.І.Осьодло. – К.: Ельга “Ніка-Центр”, 2004.
21. Фрейд З. Психологія я и защитные механизмы. – М.: Педагогика, 1993. – 144 с.
22. Фрейд З. О клиническом психоанализе: Избр. произведения. – М.: Медицина, 1991. – 288 с.
23. Чамата П.Р. Самосвідомість і її розвиток у дітей. – К.: Знання, 1965. – 48с.

Викладач _____ **Белей М.Д.**